

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
KÖZPONTI BIZOTTSÁG
TUDOMÁNYOS ES KULTURÁLIS OSZTÁLYA

Budapest, 195.9. szeptember 18.

Hiv. szám:
Kérjük a fenti számra hivatkozni!

Központi Bizottság Irodája
Nagy László elvtársnak
B u d a p e s t.

Kedves Nagy Elvtárs !

A mellékelt ügyet megvizsgáltattuk és ennek során megállapítást nyert, hogy Antall József elbocsátása politikai okok miatt indokolt.

Melléklet: 1 levél és 1
feljegyzés.

Elvtársi üdvözlettel

Lugossy Jenő
/: Lugossy Jenő :/

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

232

FELJEGYZÉS

A N T A L L J Ó Z S E F gimnáziumi tanár ügyében.

Antall József, a budapesti I. ker. Toldy Ferenc gimnázium tanára. Iskolájába beosztást nem nyert, más iskolába nem helyezték el. Szóban fegyelmi vizsgálat megindítását helyezték kikitásba ellene /Műv. min. és a Fővárosi Tanács Oktatási Osztálya/.

Az elmúlt két tanévben az 1959-ben érettségi vizsgát tett humán osztálynak volt főnöke. Ezalatt állandóan érezte és tapasztalta Cihika Mihály igazgatóhelyettes üldöző jellegű intrikáit. Ez vagy közvetlenül vagy közvetve, osztályán keresztül nyilvánult meg.

A tavalyi tanév /1957/58/ során az I. ker. Toldy Ferenc gimnáziumban néma tüntetés zajlott le. Ebben az iskola többi osztályához hasonlóan ez az osztály is részt vett /1957.X.23./.

Az ügyet akkor kivizsgálták, az iskolából több tanulót eltávolítottak. Több tanár - így ő ellene is - fegyelmi vizsgálatot rendeltek el. Az eljárást azonban - nyilván nem ok nélkül - megszüntették. Ezután több, teljesen alap nélküli ügyben hajszát kezdtek osztálya ellen. Egy teljesen elnagyolt rajzra, amelyiknek szárai ennek ellene szóltak, kijelentették, hogy "horogkereszt". Az iskola közös kirándulásán történt incidenssel kapcsolatban, ami Sztálinvárosban zajlott le /verekedés és veszekedés/, és Antall osztálya részt sem vett benne, szintén ellene élezték ki. Egyébként az egész a tanulók szabad sétája alatt történt. A múlt tanév végén Cihika Mihály éles kirohanást intézett Antall József ellen. Válaszát közölte a Fővárosi Tanács Oktatási Osztályával, ügyét tisztázta.

Az idei tanév /1958/59/ során a konferenciák jegyzőkönyvei, az igazgatói, szakfelügyelői, érettségi elnöki jelentések tanúsága szerint egyrészt az osztály kiváló tanulmányi eredményt /4 felett/ ért el, másrészt fegyelmi szempontból is kiemelték mint a z iskola egyik legjobb, sőt néhány esetben a legjobb osztálya. Az osztályban annak ellenére, hogy kifejezetten akadályozták, elérte a 15 főt a KISZ-tagok és Kilián-próbát tett tanulók száma. Ugyanígy Antall József szaktanári és osztályfőnöki munkáját is kiemelik, az igazgató külön köszönetet mond neki. De az év folyamán bármilyen megbízatást vagy feladatot kapott /önképzőköri tanár-elnök stb./ Cihika Mihály azonnal eljárta ellene. Munkáját a tanításra kívánta korlátoztatni, hogy így a tanév végén "passzivitást" foghasson rá.

A tanév végén - több botrányba fult esettel tarkítva - teljesen törvénytelenül folytak le az egyetemi ajánlások. E kérdésben ismét összetűzésre került sor. Miután a fellebbezéseknél ezeket helyrehozták, Cihika Mihály, most már a beiskolázási felelőssel /Csabai Pálné/ folytatta ellenem intrikáját. Ürügyül használták

fel volt osztályom, humán IV.s. osztály, néhány tanulójának 1959. június 18-án elkövetett fegyelemsértését. Az érettségi eredményhirdetésre váró tanulók /d.u. 3 - kb. 1/2 7-ig/ idegességükben és unalmukban a várakozó teremben és a folyosókon tankönyvekkel megdobálták egymást /köztük latin, fizika, orosz stb./, egy dekorációs díszszel játszottak. A tankönyvek szétmentek, belőlük "hulladék" keletkezett, a dekoráció keretét pedig eltörték. Cihika Mihály meglátta az elhagyott termet, azonnal lezárta, majd minden elképzelhető helyen jelentette, hogy a tanulók széttepték az orosz könyveket stb. Ebben persze a más könyvek nem zavarták elképzeléseit. Az ügyben részletes vizsgálat folyt. A tanulók nagy része ott sem tartózkodott, Antall ~~magam~~ párhuzamosan két osztályban érettségizteteték és ott tartózkodott, tehát az esetet nem láthattam. A vétséget elkövetett volt tanulók maguktól jelentkeztek, ügyüket maguk feltárták. Az azonban különösen nem érdekelte Cihika Mihályt és azokat, akiket tájékoztatásával félrevezetett. Az osztály ellen általánosan hozták fel, ami igazolja az egyetemi ajánlásokkal kapcsolatban tanúsított törvényszegő magatartásukat és ~~akkor~~ Antall József ellen, hogy ez mutatja nevelői munkáját stb.

Ezzel kapcsolatban kell megjegyezni, hogy már a tanév folyamán egyszer felszólították Antallt, hogy mondjon le az állásáról. Minden ok nélkül. Miután visszautasította, tudomásuk vették. Most azonban, amikor Cihika Mihálynak alkalma nyílt ismét ügyet konstruálni gyerekes rendetlenkedésből, ezeket a kérdéseket olyan beállításban közölték felettes szervekkel, hogy ez a tanulókkal megkülönböztetett eljárást, Antall ellen pedig nyilván eltávolítási szándékkal, fegyelmi vizsgálat megkezdését vonta maga után. Állításaik vagy nem felelnek meg a valóságnak vagy megfoghatatlanok /tankönyv szellemében tanít, de nem kelti fel a tanulók lelkesedését a szocializmus iránt stb./.

Az ügy jellegét plasztikusan mutatja az tény, hogy a tavalyi tanévre vonatkozóak eleve nem képezhetik fegyelmi vizsgálat lefolytatásának indokát /Mt. V. 19o. §. Elévülés/, míg az igazgató tudomása esetén három hónap az elévülés. Tehát szeptember 18-án ez is lejár, és szeptember 7-ig Antall semmi hivatalos értesítést nem kapott, de beosztást sem.

Antall József az ellene felhozott állításokra 18 oldalas, eredeti jegyzőkönyvi idézetekkel ellátott beadványt küldött a Művelődésügyi Miniszternek és a Főv. Tanács Okt. O.nak. Az ellene folyó hajszá igazi rugója, hogy apja dr. Antall József kisgazdapárti miniszter volt, aki ugyan Gestapo fogságot szenvedett, politikai működését pedig a legmagasabb magyar és külföldi kitüntetések jelzik.

Másolat.

K i v o n a t

az I. ker. Pedagógus Közös Egyeztető Bizottságnak
1959. nov. 12.-én, az I. ker. Hunfalvy technikumban
megtartott ülésének jegyzőkönyvéből.

"A meghívott tanuk, valamint Antall József meghallgatása
után az I. ker. Közös Pedagógus Egyeztető Bizottság az
alábbi határozatot hozta:

A Budapest Főváros Tanácsa VB. X. Oktatási Osztály
vezetője jogtalanul járt el, mert

a felmondás hiányos, csupán arra utal, hogy Antall
József tanár politikai magatartása miatt nem alkal-
mas a pedagógus pályára, de e magatartás tartalmát
nem jelöli meg, ennél fogva indokolásából a felmondás
oka félreérthetetlenül nem állapítható meg, holott
ezt a követelményt a Mt. V. 41. §.-ának /2/ bekez-
dése előírja.

Az Egyeztető Bizottság ezért az Oktatási Osztály
vezetőjének jogellenes intézkedését hatályon ki-
vül helyezi, és felkéri az Oktatási Osztály veze-
tőjét Antall József munkaviszonyának helyreállí-
tására és az elbocsátás következtében elmaradt
munkabérének megtérítésére a kérdéses időszakban
másutt szerzett keresetének levonásával.

Kmf.

Lubik Zoltánné sk.
jegyző

For Lászlóné sk.
soros elnök

Feljegyzés ANTALL JÓZSEF gimn.tanár ügyében.

Antall József, az I. ker. Toldy Ferenc gimnázium tanára ellen folyó személyi hajsza eredménye alapján a Fővárosi Tanács Oktatási Osztálynak vezetője 1959. nov. 9-i hatállyal munkaviszonyát a Mt. 29. §. /1/ c. pontja alapján megszüntette. Indokolás: politikai magatartása miatt pedagógus pályára nem alkalmas. Egyben közölték azt is, hogy - pedagógus pálya kivételével - más területen /tudományos intézet, múzeum, könyvtár, levéltár/ elhelyezkedhet, ez ellen semmi kifogást nem emelnek, sőt támogatják.

Antall József elbocsátása ellen fellebbezett az I. ker. Pedagógus Közös Egyeztető Bizottsághoz, amely f. hó 12-én tartotta ülését mindkét fél tanuinak meghallgatásával. ~~XXXXXXXX~~ Az ekkor hozott határozatot 3 napon belül kapják meg írásban a felek.

Antall József azt kéri, hogy a valószínűleg kedvező döntés esetén a Fővárosi Tanács Oktatási Osztálya ~~ne~~ ne fellebbezze meg a Területi Egyeztető Bizottságnál a visszahelyezést. Antall József vagy azonnal lemond állásáról /igy nem c. ponttal, hanem hozzájárulással lép ki/, vagy pedig kéri áthelyezését valamelyik más intézményhez, elsősorban az Országos Színháztörténeti Múzeumba. Képesítése: okl. levéltáros és történelem-magyar/-művészettörténet/ szakos középiskolai tanár.

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

Kedves Titkár Ur!

Előzetes megállapodásunk értelmében a fiam ügyében hozott Egyeztető bizottsági döntést /másolatban/ mellékelem.

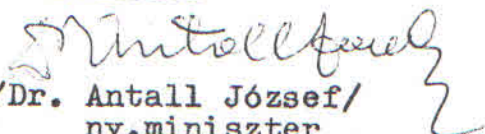
A Fővárosi Tanács Oktatási Osztálya a döntést megfellebbezi a Területi Egyeztető Bizottsághoz. Noha - tudtommal - ez még nem történt meg, de valószínű.

Az volna a kérésem, hogy a további eljárás mellőzésével fiamat egy másik budapesti középiskolába helyezték át.

Mégegyszer köszönöm szives türelmét, hogy meghallgatta részletes ismertetésemet. Egyben arra kérem, hogy jelen kéréssel kapcsolatban is hasonló érdeklődéssel és jóindulattal sziveskedjék lépéseket tenni.

Budapest, 1959. november 19.

Köszönti

/Dr. Antall József/
ny. miniszter

Bp. V. Egyetem u. 4/8.
188-130

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

9. december 17.

Dr. Antall József
B u d a p e s t.
V., Egyetem u. 4/8

15. 11. 17.

Kedves Antall Úr!

Sajnálattal közlöm, hogy kérésének elintézésére nincs
mód.

Tisztelettel:

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

228

9. október 3.

Szakasits Árpád elvtársnak,
Magyar Ujságírók Orsz. Szöv.

15.466/1.59

Kedves Szakasits Elvtárs!

Antall József pedagógus ügyét megvizsgáltattam. A vizsgálat megállapította, hogy nem az apja, hanem saját jobboldali politikai magatartása miatt távolították el az iskolából. Antall József a Toldi Ferenc Gimnáziumban osztályfőnöki beosztását arra használta fel, hogy diákjaiban megerősítse az ellenforradalom szellemét. Ennek eredményeként tanítványai több esetben követtek el politikai jellegű fegyelmsértést. Pedagógiai tevékenységét Antall József arra igyekezett felhasználni, hogy diákjaiban a népi demokrácia iránti ellenállás szellemét fejlessze ki. A Művelődési Minisztérium ~~ezek~~ ezek alapján távolította el a pedagógusok sorából.

Elvtársi üdvözlettel:

Információt Benke elvtársnőtől kaptuk.

/Kállai Gyula/

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

131

Kedves Barátom!

Telefonon történt beszélgetésünknek megfelelően idezárta
megküldöm Antall József volt kisgazdapárti miniszter tanár
fiára vonatkozó följegyzést azzal, hogy vizsgáld ki az ügyet
s ha valóban alaptalan vádaskodásról van szó, ne érje igazság-
talanság ezt az embert s ha lehet kerüljön egy másik gimnázium
kötelékébe.

Szives elvtársi üdvözléssel:

Szakasits Arpád
Szakasits Arpád
a "UOSz elnöke

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR